

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93
e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

Устинівська селищна рада
Устинівського району
Кіровоградської області
вул. Ювілейна, 4, смт. Устинівка,
28600

Пропозиції щодо удосконалення проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проект рішення Устинівської селищної ради Устинівського району Кіровоградської області «Про встановлення ставок місцевих податків і зборів на 2019 рік в смт Устинівка» (далі – проект рішення) та документи, що надані до нього листом Устинівської селищної ради Устинівського району Кіровоградської області від 04.04.2018 № 258.

За результатами проведеного аналізу проекту рішення, експертного висновку постійної комісії з питань бюджету, фінансів, будівництва, енергетики, соціального розвитку та регуляторної політики та аналізу регуляторного впливу до проекту рішення на відповідність вимогам статті 4 Закону, повідомляємо.

І. Щодо проекту рішення в цілому

1. Проектом рішення пропонується встановити на території Устинівської селищної ради наступні податки: податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (додатки 1, 2); транспортний податок; плата за землю (додатки 3, 4) та єдиний податок (додатки 5, 6, 7).

Пунктом 12.3 статті 12 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) встановлено, що сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів.

Підпунктом 12.3.2. пункту 12.3. статті 12. ПКУ визначено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначені статтею 7 Кодексу.

Будь-які питання щодо оподаткування регулюються цим Кодексом і не можуть встановлюватися або змінюватися іншими законами України, крім законів, що містять виключно положення щодо внесення змін до цього Кодексу та/або положення, які встановлюють відповідальність за порушення норм податкового законодавства (пункт 7.3 статті 7 ПКУ).

Елементи податку, визначені в пункті 7.1 статті 7 ПКУ, підстави для надання податкових пільг та порядок їх застосування визначаються виключно цим Кодексом (пункт 7.4 статті 7 ПКУ).

Натомість, у додатках 1 та 3 до проекту рішення, якими встановлюються, відповідно, податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки та земельний податок, відсутній такий обов'язковий елемент, як строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку.

У зв'язку із зазначеним, пропонуємо, у проекті рішення визначити всі обов'язкові елементи податку або зробити посилання на конкретні положення ПКУ (абзаци, пункти, частини, статті та розділи), якими вони встановлені.

Пунктом 1 додатку 5 до проекту рішення визначається, що цим додатком встановлюються правові засади застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності з єдиного податку, що не узгоджується з наведеними вище вимогами ПКУ, у зв'язку з чим, пропонуємо виключити пункт 1 з додатку 5 до проекту рішення.

Крім того, ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, визначені у додатку 2 до проекту рішення, у зв'язку з чим, пропонуємо з підпункту 5.1 пункту 5 додатку 1 до проекту рішення виключити посилання на додаток 3 до проекту рішення, яким визначається Положення про земельний податок на 2019 рік.

2. Підпункт 2.1 пункту 2 додатку 1 до проекту рішення, яким визначається, що не є об'єктом оподаткування нерухомого майна, не відповідає вимогам підпункту 266.2.2 пункту 266.2 статті 266 ПКУ та потребує доповнення підпунктами «і» - «л» зазначеного підпункту 266.2.2 статті 266 ПКУ.

3. У додатку 2 до проекту рішення, яким визначаються ставки податку за нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, не визначено ставки для фізичних осіб, у тому числі й за житлову нерухомість.

Принагідно повідомляємо, що у такому випадку податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки буде справлятися з фізичних осіб за мінімальною ставкою (0 відсотків від мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового року), що призведе до втрат місцевого бюджету.

Отже, пропонуємо, за необхідності, встановити в додатку 2 до проекту рішення ставки податку за нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для фізичних осіб.

4. Додатком 5 до проекту рішення, яким встановлюється порядок сплати єдиного податку, визначаються обов'язкові елементи єдиного податку для платників єдиного податку як першої і другої груп, так і третьої та четвертої груп (частина 3) та 4) підпункти 2.2, 2.3 пункту 2, пункти 3, 4, 6, підпункт 7.2, 7.3 та 7.8 пункту 7, пункт 8 додатку 5 до проекту рішення).

Відповідно до статті 293.2 ПКУ, фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними, міськими радами або радами об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, для фізичних осіб - підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць:

1) для першої групи платників єдиного податку - у межах до 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму;

2) для другої групи платників єдиного податку - у межах до 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати.

Отже, ПКУ не встановлено повноважень органів місцевого самоврядування встановлювати ставки єдиного податку для платників третьої та четвертої груп та, відповідно, визначати обов'язкові елементи для зазначених груп платників єдиного податку.

Враховуючи вищезазначене, пропонуємо виключити з додатку 5 до проекту рішення обов'язкові елементи єдиного податку для платників третьої та четвертої груп.

5. Абзацом першим пункту 5 додатку 5 до проекту рішення встановлюються ставки єдиного податку для фізичних осіб – підприємців, залежно від виду господарської діяльності, у відсотках (фіксовані ставки) до розміру прожиткового мінімуму для дорослих та мінімальної заробітної плати, встановлених законом на 1 січня податкового (звітного) року, з розрахунку на календарний місяць:

для першої групи платників єдиного податку – затвердити ставку у відсотках від розміру прожиткового мінімуму для дорослих, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року для всіх видів діяльності згідно з додатком 7 (підпункт 5.1 пункту 5 додатку 5 до проекту рішення);

для другої групи платників єдиного податку - затвердити ставку у відсотках від розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року, для всіх видів діяльності згідно з додатком 8 (підпункт 5.2 пункту 5 додатку 5 до проекту рішення);

Фіксовані ставки єдиного податку для фізичних осіб – підприємців для першої групи платників єдиного податку встановлено у розмірі від 1 до 10 відсотків мінімальної заробітної плати на 1 січня поточного року (додаток 6 до проекту рішення).

Згідно із пунктом 293.1 статті 293 ПКУ, ставки єдиного податку для платників першої групи встановлюються у відсотках (фіксовані ставки) до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, другої групи - у відсотках (фіксовані ставки) до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року.

Отже, пропонуємо додаток 6 до проекту рішення привести у відповідність до вимог пункту 293.1 статті 293 ПКУ та редакційно коригувати нумерацію додатків, зазначену у підпунктах 5.1 та 5.2 пункту 5 додатку 5 до проекту рішення.

6. Підпунктом 5.3 пункту 5 додатку 5 до проекту рішення визначається ставка єдиного податку для фізичних осіб - підприємців, які здійснюють діяльність з виробництва, постачання, продажу (реалізації) ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органічного утворення та напівдорогоцінного каміння у розмірі 4 відсотки доходу.

Зазначене не відповідає вимогам частини другої пункту 293.3 статті 293 ПКУ, у якій визначено, що для вищевказаних осіб ставка єдиного податку встановлюється у розмірі, визначеному підпунктом 2 пункту 293.3 цієї статті (ставка єдиного податку для платників третьої групи), а саме - 5 відсотків доходу у разі включення податку на додану вартість до складу єдиного податку.

Отже, пропонуємо виключити підпункт 5.3 пункту 5 з додатку 5 до проекту рішення.

Враховуючи вищевикладене, проект рішення не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив, та потребують приведення у відповідність до вимог чинного законодавства України.

II. Щодо аналізу регуляторного впливу до проекту рішення (далі – АРВ)

Наданий АРВ до проекту рішення не у повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

1. У розділі I «Визначення проблеми» АРВ розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у кількісному (грошовому) вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив.

Водночас, розробник проекту рішення обмежився лише текстовим описом проблеми, не навів жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували її наявність, масштаб та важливість, також не охарактеризував та не оцінив сфери, на які проблема справляє найбільший негативний вплив.

Зазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципом доцільності - обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

Відсутність чітко сформульованих проблем, які пропонується вирішити владним регулюванням, не дозволила чітко та всебічно сформулювати цілі державного регулювання у розділі II АРВ.

2. У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ при визначенні альтернативних способів досягнення цілей не зазначено та не проведено порівняння вигод та витрат держави, населення та

суб'єктів господарювання від застосування кожної з них у кількісному (грошовому) виразі. Під час проведення оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання, розробник не навів розрахунків витрат, яких вони зазнають, як внаслідок впровадження проекту рішення (при сплаті місцевих податків та зборів), так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджувало б економічну доцільність обраного способу.

Одночасно зазначаємо, що в АРВ не обґрунтовано ставки податків, що встановлюються для суб'єктів господарювання, а також не наведено алгоритм їх визначення. У зв'язку з відсутністю усіх необхідних числових даних та розрахунків вигод та витрат (у тому числі і суб'єктів господарювання), що будуть мати місце в результаті реалізації запропонованих альтернатив вирішення проблем, розробником не доведено, що існуючі регулювання не вирішують проблему та потребують вдосконалення, а також не обґрунтовано, що запропоновані для реалізації ставки податків є найбільш оптимальними для досягнення встановлених цілей.

Беручи до уваги те, що розробка проекту рішення спрямована, зокрема, на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також, не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Таким чином, у зв'язку з неналежним опрацюванням вище зазначених розділів АРВ, розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу, як передбачено вимогами розділу IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» АРВ додатку 1 до Методики.

Вищезазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципами збалансованості - забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та ефективності - забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

3. У розділі VIII «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» АРВ, надходження по податкам включає, також і транспортний податок. Крім того, у розділі 2 М-тесту зазначено, що кількість суб'єктів господарювання, які сплачують транспортний податок - 1 платник, надходження - 25 тис. гривень.

Однак, відповідно до статті 1 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» положення проекту рішення, якими встановлюються ставки транспортного податку, не носять регуляторних ознак та не потребують проведення регуляторних процедур.

У зв'язку із зазначеним, пропонуємо виключити з проекту рішення та АРВ норми, що стосуються транспортного податку.

4. При оцінці впливу на суб'єктів господарювання зазначено, що регулювання поширюється на 12 малих та 89 мікропідприємств (при цьому не надано посилання на джерело отримання інформації щодо кількості суб'єктів господарювання). Також, у визначенні показників дії регуляторного акта встановлено кількість суб'єктів господарювання, які підпадають під дію регулювання у кількості 101 особа.

Однак, у таблиці розділу 3 М-тесту при розрахунку витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання зазначено 2976 платників земельного податку. Отже, кількість суб'єктів господарювання, які підпадають під дію регулювання, потребує уточнення.

Також, у М-тесті не розраховано адміністративні витрати суб'єктів господарювання на реалізацію вимог регулювання, зокрема на здійснення процедур щодо отримання первинної інформації про вимоги регулювання (ознайомлення суб'єктів господарювання із новими ставками податків) та організацію виконання вимог регулювання (внесення змін до внутрішніх процедур обліку та звітності). При цьому, витрати часу можуть бути визначені під час проведення консультацій із суб'єктами господарювання.

Підсумовуючи вищенаведене, пропонуємо привести проект рішення Устинівської селищної ради Устинівського району Кіровоградської області «Про встановлення ставок місцевих податків і зборів на 2019 рік в смт Устинівка» у відповідність до вимог чинного законодавства України згідно з наданими пропозиціями, а аналіз його регуляторного впливу - до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтування необхідності впровадження даного регуляторного акта.

Про результати розгляду цього листа просимо проінформувати Державну регуляторну службу України у встановленому законодавством порядку.

**В.о. Голови Державної регуляторної
служби України**

В.П. Загородній